

СИЛЛАБУС
2020-2021 оқу жылының көктемгі семестрі
7М06101 – «Есептеуш лингвистика» білім беру бағдарламасы

Пәннің коды	Пәннің атауы	Студент тің өзіндік жұмыс ы (СӨЖ)	Сағат саны			Креди т саны	Студенттің оқытушы басшылығымен өзіндік жұмысы (СӨӨЖ)
			Дәріс тер (Д)	Практ. сабақтар (ПС)	Зерт. сабақт ар (ЗС)		
	Формальді грамматика	98	15	30		5	7
Курс туралы академиялық ақпарат							
Оқытудың түрі	Курстың типі/сипаты	Дәріс түрлері		Практикалық сабақтардың түрлері	СӨЖ саны	Қорытынд ы бақылау түрі	
оффлайн	теориялық	проблемалы, аналитикалық дәріс		мәселелерді шешу, ситуациялық есептер	6	Оқу әдістемелік ережелерге сәйкес емтихан. Moodle- дағы тест	
Дәріскер	PhD. Рахимова Диана Рамазановна						
e-mail	diana.rakhimova@kaznu.kz						
Телефондары	8777 2420775						
Курстың академиялық презентациясы							
Пәннің мақсаты	Оқытудың күтілетін нәтижелері (ОН) Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады:			ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ) (әрбір ОН-ге кемінде 2 индикатор)			
Пән мақсаты: магистранттардың табиғи тілдердің формальды модельдерінің принциптері мен практикаларын, соның ішінде сөз морфологиясын ың ақырғы түрлендіргіште р моделін, сөйлеуді белгілеудің бөліктері мен әдістерін, сөздерді болжаудың грамматикалық моделін, модельдерін және түсінігін қамтамасыз ету.	сөздің морфологиялық модельдері талдау, сөздерді болжау моделін әзірдеу						
	сөйлем белгілеудің модельдері мен әдістері, мағынаны бейнелеудің модельдері мен әдістері, семантика модельдері мен есептеу лексикалық семантикасының әдістерн құру						
	деректерді іздеу модельдері мен әдістері, ақпараттарды іздеу модульді түрде шешім құруға қабілетті болады., Сұраққа жауап беру және қорытындылау						
	табиғи тілдің нақты бөлігіне модельдер құра білу, практикалық есептерді шешуде мәліметтер моделін қолдана отырып, табиғи тілдің семантикалық анализінің алгоритмдерін құру						

Пререквизиттер	жок	
Постреквизиттер	Тілдік талдау, Табиғи тілді түсіну	
Әдебиет және ресурстар	1. Baroni, Marco and Silvia Bernardini, 2006. (eds.) Wacky! Working papers on the Web as Corpus. GEDIT, Bologna. 2. Baroni, Marco and Silvia Bernardini. 2004. 'Bootcat: Bootstrapping corpora and terms from the web'. In Proceedings of LREC 2004, pages 1313–1316. 3. Bejoint, H. 2000. Modern Lexicography, Oxford University press. 4. Bolshakov I.A., Gelbukh A.F. Computational Linguistics: Models, Resources, Applications. Mexico, 2004. 5. Ciamarita, Massimiliano and Marco Baroni. 2006. Measuring web-corpus randomness: A progress report. In Baroni, Marco and Silvia Bernardini, 2006. (eds.) Wacky! Working papers on the Web as Corpus. GEDIT, Bologna. 6. Jurafsky, D. & J.H. Martin. Speech and Language Processing (3rd ed. Draft version). Available at: https://web.stanford.edu/~jurafsky/slp3/ 7. Sharoff, Serge. 2006. 'Creating general-purpose corpora using automated search engine queries'. In Baroni, Marco and Silvia Bernardini, 2006. (eds.) Wacky! Working papers on the Web as Corpus. GEDIT, Bologna. 8. Weisser, Martin. 2016. Practical corpus linguistics: an introduction to corpus-based language analysis. Wiley-Blackwell. Websites ELRA – European Language Resources Association - http://www.elra.info/en/ LDC – Linguistic Data Consortium - https://www.ldc.upenn.edu Natural Language Processing – Articles on Natural Language Processing – Article on 'What is Corpus'. http://language.worldofcomputing.net/linguistics/introduction/what-is-corpus.html Natural Language Processing for Hackers - https://nlpforhackers.io/corpora/ - last updated March 2019 Wordnet: An Electronic Lexical Database https://wordnet.princeton.edu	
Университеттік моральдық-этикалық құндылықтар шеңберіндегі курстың академиялық саясаты	Академиялық тәртіп ережелері: Барлық білім алушылар ЖООК-қа тіркелуі қажет. Онлайн курс модульдерін өту мерзімі пәнді оқыту кестесіне сәйкес мұлтіксіз сақталуы тиіс. НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! Дедлайндарды сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі! Әрбір тапсырманың дедлайны оқу курсының мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесінде (кестесінде), сондай-ақ ЖООК-та көрсетілген. Академиялық құндылықтар: - Практикалық / зертханалық сабақтар, СӨЖ өзіндік, шығармашылық сипатта болуы керек. - Бақылаудың барлық кезеңінде плагиатқа, жалған ақпаратқа, көшіруге тыйым салынады. - Мүмкіндігі шектеулі студенттер diana.rakhimova@kaznu.kz е-мекенжайы бойынша консультациялық көмек ала алады.	
Бағалау және аттестаттау саясаты	Критериялды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру). Жиынтық бағалау: аудиториядағы (вебинардағы) жұмыстың белсенділігін бағалау; орындалған тапсырманы бағалау.	

ОҚУ КУРСЫНЫҢ МАЗМҰНЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ КҮНТІЗБЕСІ (кестесі)

Апта / модуль	Тақырып атауы	ОН	ЖИ	Сағат саны	Ең жоғары балл	Білімді бағалау формасы	Сабақты өткізу түрі / платформа

Модуль 1

1	Д. Сөздердің морфологиясы мен талдауының ақырлы күй түрлендіргіштер моделі.	ОН 1	ЖИ 1.1.	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
1	ПС Сөздің морфологиясы мен талдануының шеттік түрлендіргіштер моделі. Мысалдар.	ОН 1	ЖИ 1.1.	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
2	Д. Part-Of-Speech (POS) тегтеу: ережелерге негізделген модельдер.	ОН1	ЖИ 1.2 ЖИ 1.3	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
2	ПС POS тегтеу: ережелерге негізделген модельдер құру	ОН	ЖИ1.1.	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
3	Д. Part-Of-Speech (POS) тегтеу: Марковтың жасырын модельдері (НММ).	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
3	ПС Марковтың жасырын модельдерін құру	ОН	ЖИ ЖИ	2	10		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
3	СӨЖ 1. СӨЖ орындау бойынша консультация						Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
3	СӨЖ 1.	ОН 1	ЖИ 1.6		17	10-15 слайдтан құралған презентация	
Модуль II							
4	Д. Сөздерді болжаудың N-грамматикалық моделі. Қарапайым n-грамм. Тегістеу модельдері мен әдістері.	ОН1	ЖИ 1.4.	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
4	ПС . Қарапайым n-грамм. Тегістеу модельдері мен әдістерін құру	ОН	ЖИ ЖИ	2	10		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда

5	Д. Бірлескен векторлардағы сөз мағынасының моделі. Сөз мағынасын анықтау: бақыланатын сөз мағынасын бөлу.	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
5	ПС Сөз мағынасын анықтау әдістерін зерртеу.	ОН	ЖИ ЖИ	2	10		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
5	СОӨЖ 2. СӨЖ 2 орындау бойынша консультация	ОН	ЖИ ЖИ				Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
5	СӨЖ 2	ОН 1	ЖИ 1.6		18	Талдау. 10-15 слайдтан құралған презентация	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
5	Оқыған материалдың құрылымдық-логикалық сызбасын жасау.	ОН	ЖИ ЖИ		10		
5	АБ 1	ОН	ЖИ ЖИ		100		
6	Д. Сөз мағынасын бөлу: тезаурус әдістері. Сөз ұқсастығы: тезаурус әдістері.	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
6	ПС Тезаурус әдістерін жүзеге асыру.	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
7	Д. Сөз ұқсастығы: бірлесу векторына негізделген сөздер арасындағы ұқсастықты анықтайтын шаралар	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
7	ПС Сөз ұқсастығы: тарату әдістерін жүзеге асыру.	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
8	Д. Табиғи тілдердің семантикасын ресімдеудің негізгі тәсілдері.	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда

8	ПС Заманауи семантика модельдерін әзірлеу	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
8	СОӨЖ 3. СӨЖ 3 орындау бойынша консультация	ОН	ЖИ ЖИ				Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
8	СӨЖ 3	ОН	ЖИ ЖИ		17	Логикалық тапсырма. 10-15 слайдтан құралған презентация	
9	Д. Бірінші ретті логикамен оқиғалар мен күйлер. Бірінші ретті логикамен уақытты бейнелеу.	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
9	ПС мағынаны бейнелеу құралдары ретіндегі, бірінші ретті логика әдістерді жүзеге асыру.	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
10	Д. Дистрибутивтік грамматика	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
10	ПС Дистрибутивтік грамматика ережелерін жүзеге асыру.	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
10	СОӨЖ 4. СӨЖ 4 орындау бойынша консультация	ОН	ЖИ ЖИ				Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
10	СӨЖ 4	ОН	ЖИ ЖИ		18	Проблемалық тапсырма	
10	СОӨЖ 5. Оқыған материалдың құрылымдық-логикалық сызбасын жасау.	ОН	ЖИ ЖИ		10		
10	MT (Midterm Exam)	ОН	ЖИ		100		

			ЖИ				
11	Д. Табиғи тілдерді өңдеуге қолданылатын статистикалық модельдер	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
11	ПС Статистикалық модельдермен жұмыс істеу.	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
12	Д. Үлкен тілдік деректер өндірісіне кіріспе. Деректер үлгілері.	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
12	ПС Тренд желісі. Стандартты болжау функциялармен жұмыс істеу	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
12	СОӨЖ 6. СӨЖ 5 орындау бойынша консультация	ОН	ЖИ ЖИ				Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
12	СӨЖ 5	ОН	ЖИ ЖИ		17	Проблем алық тапсырма. 10-15 слайдта н құралған презентация	
13	Д. Деректерді дайындау және модельдерді бағалау. Деректерді қалпына келтіру.	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
13	ПС Деректер шығарылымдары. Модельді бағалау. Деректерді тегістеу	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
14	Д. Жіктеу тапсырмасы. Шешім ағаштарының модельдері мен әдістері.	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
14	ПС Шешім ағаштарының модельдері мен әдістерің жүзеге асыру.	ОН	ЖИ ЖИ	2	10	Талдау	Сабақ кестесі

							бойынша аудиторияда
15	Д. Кластерлеу модельдері мен әдістері. Иерархиялық кластерлеу	ОН	ЖИ ЖИ	1	1		Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
15	ПС К-кластерлеу моделді практикада кодану	ОН	ЖИ ЖИ	1	10	Талдау	Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
15	СОӨЖ 7. СӨЖ 6 орындау бойынша консультация	ОН	ЖИ ЖИ				Сабақ кестесі бойынша аудиторияда
15	СӨЖ 6	ОН	ЖИ ЖИ		18	Аналитикалық тапсырма, 10-15 слайдтан құралған презентация	
	Бақылау жұмыс.Тест	ОН	ЖИ ЖИ		10		
	АБ2				100		

[Қысқартулар: ӨТС – өзін-өзі тексеру үшін сұрақтар; ТТ – типтік тапсырмалар; ЖТ – жеке тапсырмалар; БЖ – бақылау жұмысы; АБ – аралық бақылау.

Ескертулер:

- Д және ПС өткізу түрі: MS Team/ZOOM-да вебинар (10-15 минутқа бейнематериалдардың презентациясы, содан кейін оны талқылау/пікірталас түрінде бекіту/есептерді шешу/...)
- БЖ өткізу түрі: вебинар (бітіргеннен кейін студенттер жұмыстың скриншотын топ басшысына тапсырады, топ басшысы оларды оқытушыға жібереді) / Moodle ҚОЖ-да тест.
- Курстың барлық материалдарын (Д, ӨТС, ТТ, ЖТ және т.б.) сілтемеден қараңыз (Әдебиет және ресурстар, 6-тармақты қараңыз).
- Әр дедлайннан кейін келесі аптаның тапсырмалары ашылады.
- БЖ-ға арналған тапсырмаларды оқытушы вебинардың басында береді.]

Декан

Б.А. Урмашев

Методбюро төрағасы

Ф.Р. Гусманова

Кафедра меңгерушісі

Ш.Ж. Мусыралиева

Дәріскер

Д.Р. Рахимова